

Κ. ΓΕΝ. Δ/Νση
Στοιχεία 4

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ & ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

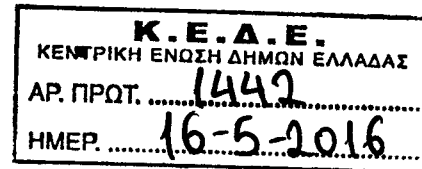
Αθήνα, 26 Απριλίου 2016

Αριθ.Πρωτ.: 10527

ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ & Τ.Α.
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΟΠ. ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΙΔ. ΔΙΚΑΙΟΥ

ΠΡΟΣ: Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
της Χώρας

Ταχ.Δ/νση : Σταδίου 27
Τ.Κ. : 10183 Αθήνα
Πληροφορίες : Δ. Ζωγοπούλου
e-mail : d. zogoroulou@ypes.gr
Τηλέφωνο : 213-1364375
FAX : 213-1364383

ΘΕΜΑ: Διευκρινήσεις σχετικά με την υποχρέωση τήρησης του Ειδικού Βιβλίου
Υπερωριών από τους Δήμους

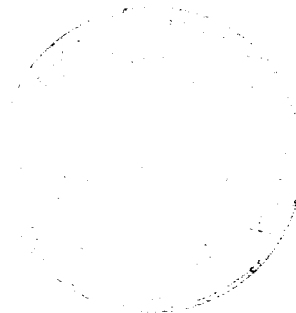
Σας διαβιβάζουμε σε φωτοαντίγραφο το Αρ.Πρωτ.:13249/300/21-03-2016 έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, αναφορικά με την υποχρέωση τήρησης από τους Δήμους του προβλεπόμενου από το άρθρο 80 του ν.4144/2013 (Α'88), Ειδικού Βιβλίου Υπερωριών για το προσωπικό τους που απασχολείται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου και παρακαλούμε όπως ενημερώσετε τους φορείς της χωρικής σας αρμοδιότητας σχετικά με τα διαλαμβανόμενα σε αυτό.

Η Γενική Διευθύντρια

Βίκυ Γιαβή

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Δ/νση Όρων Εργασίας
Σταδίου 29
10110-Αθήνα
 2. ΕΝ.ΠΕ.
 - ✓ 3. ΚΕΔΕ
 4. ΠΟΕ-ΟΤΑ
 5. ΠΟΠ-ΟΤΑ
(με φωτ/φο του εγγράφου)
- ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:**
- Δ/νσή μας

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΟΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΤΑΔΙΟΥ 29
10110-ΑΘΗΝΑ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

44/4 Ζωγοραζο

7072/52

ΕΛΗΦΘΗ ΤΗ : 4 ΑΠΡ. 2016

ΠΡΩΤ. ΠΡΟΤ.: 10527

ΟΡΘΗ ΑΝΑΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Αθήνα, 21-03-2016

Αρ.πρ.: 13249/300

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
& ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**

ΜΠ
V 6/4

Ανδρ 6/4

**ΓΕΝ.Δ/ΝΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ**

**ΠΡΟΣ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΧΡΟΝΙΚΩΝ ΟΡΙΩΝ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

Σταδίου 27
101 83 Αθήνα

Ταχ. Δ/ση : Σταδίου 29
Ταχ.Κώδικας :10110 - Αθήνα
Πληροφορίες : Τ.Τοτού
Τηλέφωνο : 2131516036

**ΚΟΙΝ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ &
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
Κ.Υ. Σ.Ε.Π.Ε**

Δ/ση Προγραμματισμού &
Συντονισμού Επιθεώρησης
Εργασιακών Σχέσεων
Αγησιλάου 10
Τ.Κ.10437 - Αθήνα

ΘΕΜΑ: Διευκρινίσεις σχετικά με την υποχρέωση τήρησης του Ειδικού Βιβλίου Υπερωριών από τους Δήμους.

Κατόπιν ερωτημάτων τα οποία έχουν τεθεί στην Υπηρεσία μας αναφορικά με την υποχρέωση τήρησης από τους Δήμους του προβλεπόμενου από το άρθρο 80 του ν.4144/2013 (Φ.Ε.Κ. Α'88), Ειδικού Βιβλίου Υπερωριών για το προσωπικό τους που απασχολείται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Α. Για τους εργαζομένους που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εργατικής νομοθεσίας, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

1) Με το άρθρο 1 του Ν. 3385/05, όπως τροποποιήθηκε με τις παραγράφους 10 και 11 του άρθρου 74 του Ν.3863/2010 (ΦΕΚ Α'115) και ισχύει, καθιερώθηκε για τις επιχειρήσεις στις οποίες εφαρμόζεται συμβατικό ωράριο έως 40 ώρες και πενθήμερη εβδομαδιαία εργασία, η απασχόληση 5 ωρών επιπλέον εβδομαδιαίως, ως υπερεργασία, η πραγματοποίηση της οποίας ανήκει στην διακριτική ευχέρεια του εργοδότη. Σε όσες περιπτώσεις εφαρμόζεται εβδομαδιαίο σύστημα εργασίας 6 εργασίμων ημερών, οι ώρες υπερεργασίας ανέρχονται σε 8 την εβδομάδα. Οι 5 ώρες υπερεργασίας επί πενθημέρου (41η, 42η, 43η, 44η, 45η), καθώς και οι 8 ώρες υπερεργασίας επί εξαήμερου (από 41η έως 48η ώρα), αμείβονται με το καταβαλλόμενο ωρομίσθιο προσαυξημένο κατά 20% και δεν συνυπολογίζονται στα επιτρεπόμενα όρια υπερωριακής απασχόλησης που

προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις. Η παραπάνω υπερεργασία κατανέμεται σε 1 ώρα ημερησίως (8η - 9η) (Εθνική Συλλ. Σύμβαση 1975).

Η απασχόληση πέραν των 45 ωρών την εβδομάδα επί πενθημέρου ή των 48 ωρών επί εξαήμερου θεωρείται – σύμφωνα με την παρ. 2 της ανωτέρω διάταξης – υπερωριακή απασχόληση και διέπεται από όλες τις νόμιμες συνέπειες, διατυπώσεις και διαδικασίες έγκρισης.

2) Ειδικότερα, με τις διατάξεις του Ν.Δ. 515/70 εισήχθη ο προγραμματισμός της υπερωριακής απασχόλησης των μισθωτών βιομηχανικών, βιοτεχνικών επιχειρήσεων που υπάγονται στις διατάξεις αυτές. Τα ανώτατα όρια υπερωριακής απασχόλησης σε όλη την Επικράτεια ή για ορισμένες Περιφέρειες κ.λ.π., καθορίζονται κατ'έτος ή κατά εξάμηνο με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας ύστερα από γνώμη του Ανωτάτου Συμβουλίου Εργασίας (Α.Σ.Ε.) (άρθρο 1 παρ. 3 Ν.Δ. 515/70). Κατά το **Α' εξάμηνο του 2016** το ανώτατο όριο υπερωριακής απασχόλησης για τους εν λόγω μισθωτούς καθορίστηκε σε 30 ώρες σύμφωνα με την αρ. πρωτ. 57168/935/10-12-2015 απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΦΕΚ Β' 2790).

Κάθε εργοδότης υπαγόμενος στις διατάξεις του ανωτέρω Δ/τος, μπορεί να απασχολήσει υπερωριακά το προσωπικό του, μέσα στα πλαίσια των ανωτάτων ορίων που ορίζονται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από προηγούμενη καταγραφή των εν λόγω υπερωριών, πριν την έναρξη πραγματοποίησής τους, στο Ειδικό Βιβλίο Υπερωριών (αρ. 80 του ν. 4144/2013).

Πιο συγκεκριμένα, με τη διάταξη του άρθρου 80 του ν. 4144/2013 (Φ.Ε.Κ. Α'88), προβλέπεται η υποχρεωτική καταγραφή των υπερωριών στο Ειδικό Βιβλίο Υπερωριών, πριν από την έναρξη πραγματοποίησής τους. Διευκρινίζεται ωστόσο ότι, όπως σαφώς προκύπτει και από την εισηγητική έκθεση του νόμου, δεν αποτελεί πλέον υποχρέωση του εργοδότη να αναγγέλλει τις εν λόγω υπερωρίες, στην οικεία Κοινωνική Επιθεώρηση Εργασίας, πριν από την πραγματοποίησή τους.

Η υποχρέωση του εργοδότη έγκειται πλέον:

α). Στο να τηρεί Ειδικό Βιβλίο Υπερωριών στο χώρο εργασίας και να είναι έτοιμος να το θέσει στη διάθεση των Επιθεωρητών Εργασίας όποτε του ζητηθεί, **προκειμένου να είναι δυνατός ο έλεγχος τόσο της ορθής συμπλήρωσής του, όσο και της νομότυπης και εντός των προβλεπόμενων ορίων πραγματοποιηθείσας υπερωριακής απασχόλησης.**

β). Στο να καταγράφει υποχρεωτικά και οπωσδήποτε πριν από την έναρξη πραγματοποίησής τους, τις ως άνω υπερωρίες στο Ειδικό Βιβλίο Υπερωριών, οι όροι και οι προϋποθέσεις τήρησης και ορθής συμπλήρωσής του οποίου αναφέρονται αναλυτικά στην παράγραφο 1 του άρθρου 80 του ν. 4144/2013.

γ). Στο να γνωστοποιεί κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο κάθε μήνα στην οικεία Κοινωνική Επιθεώρηση Εργασίας, το **σύνολο των, νομίμων και εντός των προβλεπομένων ορίων, υπερωριών** που πραγματοποίησαν οι εργαζόμενοι της επιχείρησής του, κατά τον προηγούμενο μήνα (Έντυπο Ε8 - «Γνωστοποίηση πραγματοποιηθείσας υπερωριακής απασχόλησης» στο ΕΡΓΑΝΗ).

Β). Για το προσωπικό ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου που απασχολείται στους Δήμους, εφόσον η υπερωριακή απασχόληση του εν λόγω προσωπικού, εγκρίνεται και νομιμοποιείται βάσει των διατάξεων του άρθρου 20 του Ν. 4354/2015 και όχι βάσει των προαναφερθέντων διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, δεν προκύπτει υποχρέωση τήρησης του Ειδικού Βιβλίου Υπερωριών και γνωστοποίησης των πραγματοποιηθεισών υπερωριών στο Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Δ/ση Δ9/III
2. Δ/ση Δ1/ Β΄
3. Δ1/Κ.Φ.

ΑΡΧΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΩ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΤΣΙΩΛΗ

ΑΡΧΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΩ